

Skatteministeriet
Udkast (1)
28. januar 2007

J. nr. 2004-170-0547

NB – skal indarbejdes i lovforslag fra Økonomi- og Erhvervsministeriet om lov om finansiel virksomhed med flere love

Forslag

til

Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed med flere love

(ændring af ligningsloven som følge af etablering af privat beredskab til afvikling af nødlidende pengeinstitutter)

§ X

I lov om påligning af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1061 af 24. oktober 2006, som senest ændret ved § 11 i lov nr. 1587 af 20. december 2006, foretages følgende ændring:

1. § 7 B affattes således:

”§ 7 B. Beløb, som udbetales fra en frivillig ordning, jf. § 21 a i lov om en garantifond for indskydere og investorer, til dækning af en hel eller delvis udligning af en regnskabsmæssig underbalance i forbindelse med overdragelse af aktiver og passiver fra et pengeinstitut til et andet pengeinstitut, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Ved en skattepligtig overdragelse af aktiver og passiver kan det beløb, hvormed den skattemæssige værdi af passiverne overstiger den skattemæssige værdi af aktiverne (den skattemæssige underbalance), afskrives som goodwill efter reglerne i afskrivningslovens § 40. Hvis det overtagende pengeinstitut ikke har valgt international sambeskatning, gælder 2. pkt. kun, i det omfang den skattemæssige underbalance er tilknyttet virksomhed, som beskattes her i landet.”

§ X

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget er dels at sikre reglens overensstemmelse med EU-retten og dels at skabe klare regler. Branchen har opfordret til at der sker en lovfæstelse for at undgå tvivl om retstilstanden i situationer, hvor der på få dage skal tages stilling til en overdragelse af et nødlidende pengeinstituts engagementer.

Ændringen af bestemmelsen skal ses i sammenhæng med ændringerne af lov om en garantifond for indskydere og investorer.

I ligningslovens § 7 B er der fastsat særlige regler til brug ved pengeinstitutkriser. Efter disse regler er der skattefrihed for udbetalinger fra Garantifonden for indskydere og investorer. Til gengæld kan udbetalingen ikke anses for en del af det overtagende instituts anskaffelsessum for de overtagne aktiver. Det betyder, at det overtagende institut ikke kan få fradrag for en underbalance i forbindelse med overtagelsen. Der er endvidere fastsat regler om den skattemæssige konsekvens af en udbetaling fra Garantifonden for det nødlidende institut. Tab, der har udløst udbetalingen fra Garantifonden, kan således ikke nedbringe fremtidig skattepligtig indkomst, der ikke stammer fra pengeinstitutvirksomheden. Den manglende adgang til at fremføre underskud skal ses i sammenhæng med, at beløbet til dækning af underbalancen er skattefri for det overtagende institut.

Uden de særlige regler til brug ved pengeinstitutkriser behandles en skattepligtig overdragelse som følger: Udbetalinger fra Garantifonden er skattepligtige for modtageren. Den underbalance, som det overtagende institut overtager udgør en del af anskaffelsessummen for aktiverne. Det betyder, at det modtagne institut har fradrag for underbalancen i form af afskrivninger på goodwill. Goodwill kan afskrives med indtil 1/7 af anskaffelsessummen årligt, jf. afskrivningslovens § 40. Det nødlidende selskab vil i perioden op til krisen have opbygget tab. Disse tab vil i vidt omfang være fradragsberettigede. Det nødlidende selskab vil derfor have et skattemæssig underskud på tidspunktet for overdragelsen. Det skattemæssige tab kan fremføres og bruges til at nedbringe fremtidig skattepligtig indkomst i det nødlidende selskab.

EU kommissionen har vurderet den særlige ordning i ligningslovens § 7 B. Ordningen fraviger de almindelige skatteregler. For det modtagende selskab består forskellen mellem den særlige ordning i ligningslovens § 7 B og de almindelige skatteregler i, at der er skattefrihed ved modtagelsen af beløbet og der ikke er fradragsret for goodwill. Da goodwill efter de almindelige regler i afskrivningslovens § 40 ikke kan fradrages straks, men skal afskrives over 7 år, indebærer den særlige ordning en fordel for det overtagende institut. Fordelen svarer til en regel om, at udgifter til køb af goodwill kan fradrages i købsåret.

Det er EU-Kommissionens opfattelse, at ligningslovens § 7 B i sin nuværende form er gunstigere end de almindelige regler og derfor er omfattet af reglerne om statsstøtte. For at sikre forenelighed

med EU-retten er det derfor nødvendigt at ophæve den særlige ordning til brug ved pengeinstitutkriser. Samtidig bliver indholdet af den eksisterende bestemmelse i ligningslovens § 7 B i realiteten udtømt i og med, at EU-Kommissionen har meddelt, at udbetalinger fra den eksisterende Garantifond til et pengeinstitut for at overtage et nødlidende pengeinstitut er ulovlig statsstøtte og Økonomi- og Erhvervsministeriet som følge deraf ophæver den eksisterende ordning for Garantifonden vedrørende dette forhold. Der vil således ikke komme flere udbetalinger fra Garantifonden til et pengeinstitut for at overtage et nødlidende pengeinstitut.

Det er imidlertid vigtigt, at der er fuld klarhed over, hvordan den skattemæssige behandling er ved overdragelse af aktiver og passiver i forbindelse med afvikling af et nødlidende pengeinstitut. Det skyldes, at beslutningen om at overtage aktiver og passiver skal træffes hurtigt. Dertil kommer, at der er mange andre usikkerheder om værdiansættelser m.v., som det overtagende institut skal tage stilling til. Branchen har derfor bedt om, at de almindeligt gældende regler om skat lovfæstes for den specielle situation, hvor et nødlidende pengeinstituts aktiviteter overtages af et andet pengeinstitut. Det giver klare regler om den skattemæssige behandling af overdragelsen. Herved øges retssikkerheden for de involverede pengeinstitutter.

På denne baggrund foreslås det at lovfæste de almindeligt gældende regler for overdragelser af aktiver og passiver i forbindelse med afvikling af et nødlidende pengeinstitut.

I dag kan værdiansættelsesnævnet med bindende virkning for den skattemæssige ligning fastsætte værdien af udlåne i et nødlidende pengeinstitut. Bestemmelsen gælder kun i forbindelse med en skattefri fusion eller tilførsel af aktiver. Det foreslås derfor at udvide værdiansættelsesnævnets kompetence til også at gælde ved skattepligtige overdragelser af udlån fra et nødlidende institut, jf. den samtidigt foreslåede ændring af lov om finansiel virksomhed § 244. Sammenholdt med de klare regler om den skattemæssige behandling vil fremtidige overtagelser af et nødlidende pengeinstitut blive nemmere.

[Provenu: provenubemærkninger er under udarbejdelse – da den foreslåede bestemmelse imidlertid i realiteten blot fastslår den almindeligt gældende skattemæssige retstilstand i forbindelse med en skattepligtig overdragelse af aktiver og passiver for så vidt angår den specielle situation, hvor et pengeinstitut overtaget et andet nødlidende pengeinstituts aktiver og passiver, vurderes der ikke at være særlige økonomiske eller administrative konsekvenser forbundet med lovændringen.]

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Det bemærkes til forståelse af læsningen af det følgende, at den skattemæssige underbalance ikke nødvendigvis er det samme som den regnskabsmæssige underbalance. Der vil kunne opstå en forskel, hvis der er forskelle mellem den regnskabsmæssige og den skattemæssige metode til opgørelse af aktiverne. Kun udlån og garantier fastsættes efter skattereglerne til de regnskabsmæssige værdier. For de øvrige aktiver kan den regnskabsmæssige værdi afvige fra handelsværdien. Handelsværdien er den værdi, der skattemæssigt anvendes ved skattepligtige overdragelser.

Det foreslås at lovfæste de allerede almindeligt gældende skatteregler for overdragelse af aktiver og passiver fra et pengeinstitut til et andet pengeinstitut.

De almindeligt gældende skatteregler betyder, at beløb, som modtages til dækning af en regnskabsmæssig underbalance, er skattepligtige for modtageren.

Ved en skattepligtig overdragelse fastsættes værdien af de overdragne aktiver og passiver til handelsværdien. Handelsværdien fastsættes til den faktisk aftalte købesum. Ved overtagelse af aktiver og passiver uden yderligere betaling udgør værdien af passiverne betalingen for aktiverne. Denne betaling udgør det køvende instituts skattemæssige anskaffelsessum for aktiverne og skal fordeles på de overtagne aktiver.

Værdien af de overtagne passiver udgør betalingen for alle aktiverne. Hvor den skattemæssige værdi af de fysiske aktiver og eventuelle immaterielle rettigheder er mindre end den skattemæssige værdi af de modtagne passiver, overtages en skattemæssig underbalance. Hvor det overtagende pengeinstitut overtager en underbalance, udgør underbalancen en del af anskaffelsessummen for de overtagne aktiver. Det er Skatteministeriets opfattelse, at en sådan underbalance udgør betaling til det nødlidende pengeinstitut for at overtage kundekredsen og derfor skattemæssigt skal behandles som goodwill.

Opgørelsen af den skattemæssige underbalance og dermed goodwill sker ved, at de øvrige aktiver værdiansættes.

Den skattemæssige værdi af aktiverne skal ved en skattepligtig overdragelse fastsættes til handelsværdien. Der kan eksempelvis være tale om beholdninger af aktier, obligationer og andre værdipapirer. Er der tale om børsnoterede papirer kan handelsværdien sættes til børskursen på overdragelsestidspunktet. Der kan også være tale om immaterielle rettigheder og goodwill. Disse aktiver skal også fastsættes til handelsværdien på overdragelsestidspunktet.

Goodwill kan dog være svært at værdiansætte i en overtagelsessituation. Det er derfor nødvendigt at regne sig frem til værdien af goodwill'en ved først at opgøre værdien af de øvrige aktiver. Den

del af købesummen, som ikke kan henføres til de øvrige aktiver, vil herefter udgøre værdien af goodwill.

For så vidt angår pengeinstitutts udlån skal de værdiansættes efter reglerne om hensættelser, jf. kursgevinstlovens § 25, stk. 6. Efter denne regel skal værdien af udlån og garantier fastsættes til de regnskabsmæssige værdier. Opgørelsen sker efter de regnskabsmæssige regler, der gælder for instituttet.

Hvert år opgør instituttet værdien af udlån og garantier ultimo året. Årets forskydning i værdien indgår i opgørelsen af instituttets skattepligtige indkomst. En afvikling af et nødlidende pengeinstitut kan ske når som helst i et indkomstår. Værdien af instituttets udlån og garantier kan derfor være ændret på tidspunktet for overdragelsen. Der er derfor behov for at få fastlagt værdien af udlån og garantier på tidspunktet for overtagelsen.

Efter reglerne i lov om finansiel virksomhed har Økonomi- og Erhvervsministeren oprettet et værdiansættelsesnævn. Nævnet træder til i forbindelse med bankkriser og fastsætter værdien af det nødlidende instituts udlån og garantier efter de regnskabsmæssige regler. Denne værdiansættelse er bindende for skattemyndighederne ved en senere ligning, jf. skatteforvaltningslovens § 25, stk. 4.

I dag kan værdiansættelsesnævnet kun træffe bindende afgørelse i overdragelser, der sker med skattemæssig succession, altså skattefrie fusioner eller skattefrie tilførsler af aktiver mellem pengeinstitutter. Området for værdiansættelsesnævnets kompetence foreslås i dette lovforslag udvidet til også at omfatte skattepligtige overdragelser mellem pengeinstitutter. Fremover vil nævnet derfor også kunne fastsætte værdien af det nødlidende instituts udlån og garantier med bindende virkning, hvis der er tale om en skattepligtig overdragelse. Det vil gøre det nemmere at vurdere de skattemæssige konsekvenser i forbindelse med overdragelse af aktiver og passiver fra et nødlidende institut til et andet pengeinstitut. Det vil indebære lettelser både for det overtagende pengeinstitut og for skattemyndighederne, når de skattemæssige konsekvenser skal fastlægges.

Når værdien af de øvrige aktiver er fastlagt vil værdien af goodwill kunne opgøres. Størrelsen af goodwill kan i en sådan situation beregnes som den del af købesummen som ikke kan fordeles til øvrige aktiver. Ved en skattepligtig overdragelse af aktiver og passiver fra et nødlidende institut udgør købesummen værdien af de forpligtelser, som det overtagende institut overtager. Ved overtagelse af en underbalance udgør underbalancen også en del af købesummen. Underbalancen skal ved en skattepligtig overdragelse derfor også henføres til et aktiv. Det er Skatteministeriets opfattelse, at underbalancen vil kunne fastsættes som betaling for goodwill knyttet til de overtagne engagementer.

Goodwill kan afskrives efter reglerne i afskrivningslovens § 40. Der kan afskrives med indtil 1/7 af anskaffelsessummen årligt. Anskaffelsessummen udgøres af den skattemæssige underbalance .

Det er en betingelse for at anse en overtagen underbalance for goodwill med deraf følgende fradrag for afskrivninger, at underbalancen er knyttet til aktiver, som beskattes her i landet. Er det overtagende selskab kun omfattet af reglerne om obligatorisk national sambeskatning, jf. selskabsskattelovens § 31, så kan underbalancen kun afskrives som goodwill ved den danske indkomstopgørelse, i det omfang den er knyttet til aktiver og passiver, der beskattes her i landet.

Forslag

til

Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed med flere love

(ændring af fusionsskatteloven for grænseoverskridende fusion af investeringsforeninger)

§ XX

I lov om fusion, spaltning og tilførsel af aktiver m.v. (fusionsskatteloven) jf. lovbekendtgørelse nr. 1129 af 21. november 2005 som senest ændret ved § 5 i lov nr. 514 af 7. juni 2006 foretages følgende ændring:

1. I § 14, stk. 1, nr. 7, og i § 15 a, stk. 4, nr. 2, ændres ”selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6” til: ”ligningslovens § 16 C, stk. 1, 1. pkt.”

Almindelige bemærkninger

Efter dansk national skatteret kan der foretages skattefri fusion investeringsselskaber indbyrdes og udloddende investeringsforeninger indbyrdes. En udloddende investeringsforening, der er aktiebaseret kan dog kun fusionere skattefrit med en anden aktiebaseret udloddende investeringsforening.

Det har ikke hidtil været muligt at foretage grænseoverskridende fusioner af investeringsforeninger. Det følger af investeringsforeningslovgivningen.

I forslaget §§ xx stilles forslag om at ændre investeringsforeningslovgivningen, således at grænseoverskridende fusion tillades.

Der er to slags investeringsforeninger: Investeringsselskaber og udloddende investeringsforeninger.

Investeringsselskaber kan godt efter gældende skatteret indgå i en grænseoverskridende skattefri fusion m.v. Ændringen af investeringsforeningslovgivningen giver ikke grund til ændringer heri. Investeringsselskabet er skattefrit og medlemmerne beskattes efter lagermetoden. Medlemmerne flytter ikke, selvom et investeringsselskab flytter til udlandet i forbindelse med en fusion. Ændringen har altså kun marginal provenumæssig betydning.

Udloddende foreninger kan ikke indgå i en grænseoverskridende skattefri fusion. Det skyldes, at fusionsskatteloven henviser til begrebet udloddende investeringsforening i selskabsskatteloven i stedet for til definitionen i ligningsloven. (Selskabsskatteloven er af systematiske grunde som hovedregel afgrænset til kun at vedrøre selskaber og foreninger her i landet)

Der opstår imidlertid ingen særlige problemer, selvom udloddende foreninger får lov til at indgå i en skattefri grænseoverskridende fusion.

Det skyldes, at de udenlandske foreninger i fusionen skal opfylde de samme betingelser med hensyn til udlodning og investering som de danske foreninger. Den danske udloddende forening

er i forvejen skattefri, fordi den udlodder indkomsten, som derefter beskattes hos investeringsbevisets ejer. Ejeren flytter sig ikke, selvom der fusioneres med et udenlandsk selskab. Udlodningerne til ejeren fra før fusionen skal opretholdes efter fusionen.

Grænseoverskridende fusion vil betyde, at en dansk forening kan flytte til udlandet. Det er imidlertid kun den i forvejen skattefri forening, der flytter til udlandet i forbindelse med en fusion. De danske investorer flytter ikke. Det betyder, at den provenumæssige virkning er marginal.